

Irodalom

- [1] XXXIV/2009. (III. 23.) Szen. sz. határozat az Egyetemi Könyvtár hálózati reform koncepciójának elfogadásáról. = http://www.elte.hu/file/szen090323_1m.pdf
- [2] l.m. 10. p.
- [3] Appendix D – Multiscript records. = <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdmulti.html>

Megjegyzések

- ¹ A 2012-ben Veszprémben rendezett Networkshop előadásának átdolgozott, bővített változata.
- ² A multiscript elnevezést azért tartottuk meg, mivel megfelelően frappáns magyar fordítást egyelőre nem találtunk a kifejezésre. Az adatok párhuzamos rögzítése miatt a cikkben helyenként a párhuzamos feltárás elnevezést használjuk ideiglenes jelleggel.
- ³ Megemlíteném, hogy ALEPH IKR működik az MTA Könyvtárában is. Tudomásunk szerint ők voltak Magyarországon az elsők, akik multiscript rekordokat készítettek: a Keleti Gyűjtemény arab kéziratának katalógusát ők is párhuzamos feltárással, latin betűs és arab írás együttes alkalmazásával készítették el. A két könyvtár gyakorlatának és tapasztalatainak összevetéséből számos érdekes következtetést lehet levonni a szabvány alkalmazásával kapcsolatban,

ezek részletes bemutatása azonban meghaladja jelen cikk kereteit.

- ⁴ A 8. ábrán bemutatott multiscript rekord modell a szabvány illusztrálását szolgálja, az ELTE EKSZ gyakorlatában tehát a \$6-os almezők esetében – az előnyök és hátrányok mérlegelése után – eltérünk a szabványtól.

Beérkezett: 2012. IX. 25-én.

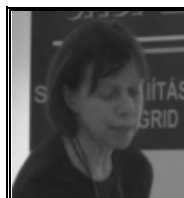
Ézsiás Anikó

az Ex-Lh Kft. rendszerkönyvtárosa.
E-mail: aniko.ezsias@ex-lh.hu

Major Kornélia

az ELTE Távolszéki Intézetének
könyvtárvezetője.
E-mail: major.kornelia@lib.elte.hu

Székelyné Török Tünde

az ELTE Egyetemi Könyvtár
Gyűjteménykezelő osztályának
vezetője.
E-mail: szekely.tunde@lib.elte.hu

Balázs Sándor (1923–2012)

Elment az Elnök. Több mint 40 éve ismertem meg Sanyit: így kellett szólítani, noha kora szerint apám lehetett volna. Laza közvetlensége ily módon is áthárult környezetére, rám is. És hát a körülmények is eléggé profának voltak: nem egy könyvtár csendes homályában, vagy egy elegáns igazgatói szobában (hiszen éveken át igazgatóhelyettesként is szolgált az OMK-ban), netán egy fontoskodó konferencián történt mindez, hanem az akkor még létező Kálvin téri Kinizsi Sörözőben, ahol ketten-ketten képviseltük a két szomszéd várat: ő és Pusztai Pista, az akkor még OMK-t, Horváth Tibor és jómagam az akkor még KMK-t. Természetes grandezzaival Sanyi javasolta, hogy üljünk össze egy asztalhoz, és ettől az időtől számíthatjuk a VPK (az ifjabbak kedvéért: a Vörös Postakocsi) megalakulását, noha a krúdys intézménybe csak egy év múlva települtünk át a Ráday utcába, lévén a pénzéhes biztosító (akkor még csak egy volt belőle) rátette a kezét a sörözőre. Az is magától értetődött, hogy elnökünk Sanyi lett, könnyed eleganciáját egy pillanatra felfüggesztve nyomban megalkotta a lélekszámban egyre terebélyesedő asztaltársaság alapító okmányát (amelyhez az évtizedek során vaskos naplókötegek társultak – hollétüket sajna homály fedi), amelyet – természetesen – a saját képére formált. Legfontosabb eleme tudniillik az volt, hogy hozzánk bárki leülhet, bármit mondhat, tilos megsértődni. (Az utóbbi parancs alól egyetlen kivétel volt: a „hülye” szóval illetett asztaltársunk, aki megsértődhetett és jussa lett egy italra, de nemcsak maga, hanem az egész asztaltársaság számára). Működött a VPK-ban egy rivális asztaltársaság is, tagjai közül többen átpártoltak hozzánk, mondván, ott hülye emberek okoskodnak, nálunk okos emberek hülyéskednek. A minősítés – akkor is tudtuk – természetesen elsősorban elnökünknek, Balázs Sándornak szólt.

Tudom Sanyi, itt kellene abba hagynom az emlékezést, mert szinte hallom feddő szavaidat, ne fecsegy anynyit, aki kevés szóval nem képes pontosan kifejezni magát, az egyéb gazemberségekre is képes. Csak-hogy engem nemcsak az álarc, a humorérzék, az elegancia, a könnyedség, az önirónia érdekel, mert a valósághoz hozzátartozik az arc, amit elfed. Társaságban, nyilvánosan, idegen volt tőle a pátosz, de mégis teli volt titokkal, tartózkodással, őszinteséggel, emberszeretettel és persze közösségi érzéssel. Az álarc talán leginkább bohémságát jelzi, de igazán munkaszerető és komoly volt, csak hogy ezt nem hordozta a tenyerén. Már aktív, de nyugdíjas éveiben írt szerintem legfontosabb munkáját az információk hasznosításáról és hasznáról szinte titokban írta és jelentette meg az OMIKK-nál, nem verte nagydobra elismert külföldi szakértői tevékenységét sem, bátorságára vall 1956-os munkástanácsi tisztségviselése, és hűséges volt mindvégig közösségi elveihez, amit fiatalkori parasztpárti tisztségviselése is igazol, de aktív nyugdíjas éveit is beleszámítva félévszázados OMIKK-os munkálkodását is említenünk kell. Bohémsága tehát megért a polgári erényekkel, „csikágói” származása ellenére igazi arisztokrata volt, megértő és nagyvonalú (egyszer ifjonti vehemenciával igazam védelmében vitába keveredtem jelenlétében egyik asztaltársunkkal, mire ő: Gy., hagyd rá, mondd, hogy igazad van!) Ezért hát, Dsida Jenőt kiegészítve nemcsak az égi, de a földi mását is megőrizzük, mert esendősegei e világiak voltak, lelke viszont örökké való – szóval Ember volt.

Ég áldjon Sanyi, nyugodj békében!

Cholnoky Győző

Digitális Tankönyvtár – az elsődleges információforrás

Rengeteg fejlesztésen esett át a Digitális Tankönyvtár, melynek köszönhetően nemcsak kínálata gazdagodott, de megújult honlapja révén igazán felhasználóbaráttá vált. A hazai piac leggazdagabb felsőoktatási és tudományos műveket tartalmazó honlapja, a www.tankonyvtar.hu ingyenesen és mindig elérhető módon teszi hozzáférhetővé ezt a gazdag forrásanyagot, így javítva az esélyegyenlőséget a felsőoktatásban, s csökkentve a tankönyvek és jegyzetek beszerzésére fordítandó időt és költségeket.

A Digitális Tankönyvtár még 2005-ben kezdte meg működését a HIK (Hallgatói Információs Központ) részeként. Jelenlegi több száz dokumentumot tartalmazó kínálatával a felsőoktatás legismertebb és leghasznosabb tartalomszolgáltató oldala, melyet a 2011-es év adatai is alátámasztanak: ebben az évben 2 831 056 látogatója volt a Tankönyvtárnak, akik összesen 5457 gigabájtnyi digitális adatot tölthettek le.

A TÁMOP 4.2.5 kiemelt program az „Elektronikus tartalomfejlesztés és szolgáltatás a kutatásban és a felsőoktatásban” (TÁMOP-4.2.5-09/1-2010-0002) című európai uniós projekt keretén belül

fejlesztett Digitális Tankönyvtár jelenleg több mint 700 digitális tananyagot számlál, folyamatosan bővülő kínálata az év végére eléri az 1200 címet. A keresést egy tudományterületi besorolással működő böngészőfa és egy 3 karakter begépelése után automatikusan induló, illetve részletes keresést biztosító keresőmotor teszi lehetővé, így segítve a felhasználókat.

Különösen gazdag anyagokban az informatika és az agrártudományi terület, ám a lexikongyűjtemény is jelentős, valamint egyre több kétnyelvű forrásanyag kerül feltöltésre. A tananyagok többnyire pdf és xml kiterjesztésűek, de egyre gyakoribbak a prezentációk, a hang- és a videó anyagok is, valamint egyre több epub formátumban letölthető anyag is elérhető az oldalon, az ebook olvasók igényeire felkészülve.

A Tankönyvtár Arcanum Digitális Tudománytárában közel másfél millió oldalnyi magyar folyóirat böngészhető, nemrég pedig bekerült a gyűjteménybe 1192 darab angol nyelvű ebook is, az Elsevier kiadó kínálatából.

Elektronikus tartalomfejlesztés és szolgáltatás a kutatásban és a felsőoktatásban [TÁMOP-4.2.5-09/1-2010-0002]

